

23. Výchova a společenské organizace

Pojem výchovná zařízení – představuje všechna zařízení, kde je výchova primární záležitostí.. Spadají se především:

- školy všech typů a stupňů a k nim patřící školní družiny případně školní kluby
- domovy mládeže domovy mládeže
- střediska volného času – domy dětí a mládeže
- dětské domovy
- dětské domovy se školou
- krizová centra pro mládež
- středisko drogových závislostí
- národní centrum podpory zdraví
- toxikologická střediska
- linky důvěry

Funkce výchovných zařízení

- **socializační funkce** – škola je základním nástrojem přizpůsobování nastupující generace i když v tomto ohledu její dominance poklesla a funkce převzala média. Výchovný proces musí reagovat na rychlé změny ve společnosti a současnou globalizaci
- **výchovná funkce** – v souvislosti s výchovnou funkcí se do popředí dostávají i jiné než vzdělávací. V této funkci je škola nenahraditelná médiem. Měl by se klást menší důraz na vlastní vzdělávací proces a větší na celkový rozvoj osobnosti. Tomu mají napomáhat RVP. Důležitý je trend globálního pojetí.
- **pečovatelská funkce** – k fungování školy patří i zajištění úkolů v péči o žáky v oblasti uspokojování hygienických potřeb, stravování nebo lékařská péče
- **poradenská funkce** – většinou je redukována na profesní poradenství. Většinou to dělají výchovní poradci, snaha, aby to dělal školní psycholog
- **rekreační funkce** – realizuje se především mimo vyučování, tedy ve sféře volného času – školní družiny, zájmové kroužky...
- **profesionalizační funkce** – škola má pomáhat žákům k zaujetí místa ve světě práce
- **selektivní funkce** – škola funguje něco jako výtah, který každého jednotlivce vysadí podle jeho schopností

Prostředí každého výchovného zařízení má tyto stránky:

- **prostorovou a věcnou** – stránka představuje urbanistické řešení tj. situování do určitého prostředí, architektonické řešení způsob vybavení, velikost vnitřních prostor, osvětlení, technické vybavení, akustika výzdoba, nábytek
- **sociálně psychická stránka** – je definována jako sociální a emocionální naladění všech účastníků. Důležité je klima školy tzn. Vztahy mezi učiteli a žáky, vztahy mezi žáky navzájem, vztahy mezi personálem. **Na utváření těchto vztahů má značný vliv úroveň a řízení celé instituce**
- **vnější prostředí výchovných zařízení** – fungování každé instituce determinují vnější podmínky dané poměry v lokálním prostředí. To je dáno i demografickým faktorem – dostatek nebo nedostatek dětí, subkultura daného regionu (romové)

Sociálně výchovná činnost ve výchovných zařízeních

Vstup do školy představuje pro děti základní reorientaci, kdy jsou odtrženy od přirozeného sociálního prostředí. Musejí si zvykat na vyšší stupeň disciplinovanosti – **adaptace** do této adaptace vstupují učitelé, jejich působení by se nemělo omezit jen na předávání vědomostí, ale rozvíjet jedince jako osobnost. Sociálně výchovná činnost má žáky naučit adekvátně se vyrovnávat se zátěžovými životními situacemi. Taková pomoc učitele se nazývá **sociální opora**.

Všeobecné cíle a úkoly sociálně výchovné práce ve škole a v zařízeních:

- zabránit vzniku odchylek v chování v rámci školy
- podporovat sociální kompetence dětí a mládeže cílenými akcemi a nabídkami činností
- působit jako zprostředkovatel mezi mimoškolní prací mládeží a činnostmi v rámci školy

Závěrem lze konstatovat, škola a spolu s ní i řada dalších výchovných institucí se ocitá v nelehké ekonomické, právní a provozní situaci. Působí zde současná celková decentralizace, transformace v ekonomice společnosti a v systému financování vznik konkurenčního prostředí, ale demografické změny v naší nejmladší populaci. Mnozí výchovní pracovníci tak postrádají komplexnější obraz o dětech a mladých lidech, které vychovávají.

Lions Clubs International

Lions Clubs International je největší veřejně prospěšná („service club“) organizace s 1,4 miliony členy ve 44 600 klubech ve 190 zemích světa.

Lioni jsou muži a ženy, kteří dobrovolně obětují svůj čas humanitárním účelům. Klub byl založen v roce 1917 s motem „We Serve“ (sloužíme).

Po celém světě jsou Lions kluby známy svou pomocí slepým a zrakově postiženým. Tato pomoc se datuje od okamžiku, kdy Helen Keller vyzvala Liony během konventu v roce 1925, aby se stali „rytíři slepých ve válce proti temnotě“.

I dnes Lioni prokazují, že dostojí svým závazkům nesčetskými místními programy a aktivitami. Stejně tak svým mezinárodním programem SightFirst a Lions World Sight Day (světový den zraku) - partnerstvím s organizacemi Spojených Národů, organizacemi na ochranu zraku a zdravotníky - který se koná každý druhý čtvrtek v říjnu ke zvýšení povědomí o nutnosti řešit problém ztráty zraku. Lioni také celoročně sbírají a recyklují skla brýlí k distribuci v rozvojových zemích a to zvláště v měsíci květnu, který je „Lions Recycle for Sight“ měsícem.

Členové Lions navíc pomáhají mladým lidem, zlepšují životní prostředí ve svém okolí, za spolupráce s Habitat for Humanity financují stavby domů pro tělesně postižené, podporují vzdělávání lidí postižených cukrovkou, vedou programy pro sluchově postižené, svými nadacemi pomáhají zmírnit dopady katastrof po celém světě.